Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Бесіда Є. Е. п. Президента Міністрів ґр. Казим. Баденї'го,

виголошена на засїданю Палати послів Ради державної дня 7 с. м. в дискусиї над справою виборів в Галичинї, звучить після стенограму:

(Дальше.)

Заким приступлю до тих двох катеґорий позволю собі ще відчитати випис із справозданя, котре Намістник Галичини прислав менї по виборах. Він звучить як слїдує:

„У всхідній Галичинї розвивали вже від многих лїт радикальні елементи оживлену і пристрастну дїяльність, щоби підбурити нарід против Правительства, против кляс посїдаючих. За средства до того служать головно періодичні часописи народні і брошури, дальше збори, а також товариства політичні і „читальні".

Против того руху не можна було виступити успішно, бо пропаґовано єго переважно на зборах і в розмовах довірочних не підпадаючих нїякій контроли.

Піддержувано ненависть національну, розбуджувано найнизші інстинкти і пристрасти селянина, під'юджувано єго змисл самоудержаня і єго закляність. Старий, у руского селянина завсїгди не заводячий оклик: „лїси і пасовиска" відогріто на ново, вмавляючи в селянина, що правительство разом з польскими панами задумує гнобити нарід на ново заведенєм панщини і інституциї мандаторів (слухайте!); в тім бо дусї „приятелї" сїльского народу викладають в кругах сїльских порушену в соймі реформу ординациї виборчої.

В подібнім намірі видано також численні брошури о реформі виборчій для Ради державної, в котрих постанови закона суть перекручені.

Такими способами подражнено селян у високім степени і підкопано в них довіре, котре доси мали до властий правительственних і їх орґанів. Селяни вітрили всюди надужитя і обманьства. Бояли ся, що правибори відбудуть ся без оповістки і потайком. Не зважаючи на оголошений речинець виборів, порозставляли сторожі доокола сїл і домів громадских, чекаючи на комісаря громадского. О прибутю єго повідомлювано мешканцїв битєм в дзвони.

Голосоване відбувало ся під впливом тероризму радикалів; богато виборцїв зрекло ся виконаня права виборчого, щоби не покутувати за свобідне висказане своєї волї. Внаслїдок читаня згаданих брошур о ординациї виборчій, ставлено супротив комісарів виборчих які хто хотїв і в законї не узасаднені жаданя, як н. пр. о установлене комісиї виборчої виборцями, покликане якихсь осіб довірочних до веденя виказу голосованя, віддалене начальника громади, недопущене деяких вибовцїв до голосованя і т. д.

По закінченю голосованя домагано ся в многих місцевостях виданя актів воборчих або безпроволочного виставленя карт леґітимацийних. На случай неувзглядненя такого нелеґального жаданя, товпа з цїлим насильством впадала на комісаря виборчого, видирала єму акти виборчі або зовсїм нищила цїлу чинність виборчу. При тім роздавали ся оклики: обманьство, надужите, проч з Поляками, проч з панами, повісити їх і т. д.; всюди же чути було поклик: не вибирайте нїякого пана, не вибирайте нїякого начальника громади, нїякого жида, не вірте нїякому урядникови!

Правибори знову в куриї громад сїльских дали нову причину до вибриків, бо богато управнених до голосованя лиш в загальній куриї виборчій, домагало ся допущеня до голосу також в куриї громад сїльских і були обурені, що инші виборцї можуть два рази голосувати. В многих місцевостях треба було з тої причини відрочити голосоване до иншого дня а голосоване то переводити в асистенциї сильного відділу жандармериї.

Комісарі виборчі, особливо ті, котрі не були взяті з етату урядників політичних, були деколи люто напастовані і наражені на насильства, а мусїли уступити в виду неодного неправного жаданя, щоби лиш бодай в части спинити розлючену товпу.

По правиборах мстили ся на начальниках громадских і їх приклонниках, котрих аґітатори виборчі указували яко податне орудиє властий повітових, зневажано їх подібно як взагалї виборцїв нерадикальних — они мусїли втїкати і крити ся.

В наслїдок таких відносин в многих громадах мусїли правибори відбувати ся при сильних патрулях жандармериї а навіть асистенциї войска.

З причини виборів до Палати послів скоалїзовані партиї рускі в „Громадскім Голосї" і в брошурцї, виданій політичним товариством в Жовкві кинули поклик, що виборцїв треба ескортувати до міста повітового сильними урлопниками і не з „порожними руками". Тенденция того ясна. То-ж, що при виборах до Палати послів не прийшло до численнїйших розрухів, треба завдячувати лиш тактовному і розважному поступованю властий правительственних і скорому ужитю асистенциї войска.

(Дальше буде).

---

12)

ГОРБАТИЙ.

(З польского — повість Иосифа Корженьовского).

(Дальше).

Було то вечером дня 10 липня 1835 року. Записуємо той час для тої самої причини, для котрої в історії народів записують ся деякі епохи, від яких їх внїшнє або духове житє бере инший напрям.

Сонце ідучи за бігом Буга западало за ті самі лїси, за котрими гинули і филї ріки, що золотили ся деколи в своїм бігу зникаючими поволи проміннями сонця і ударяли одностайно о тихий і самітний берег. Отже вже минула жара, але ще було видко і остали рештки тепла, що не палячи тїла, огрівали заразом і тїло і душу.

Хоч Мариян бачив колись в своїх дитинних лїтах той фільварок, до котрого тепер ішов в якімсь дивним настрою, то не знав єго ще в тім видї, до якого довів єго вдячний отець, що хотїв тим даром нагородити вірного слугу і приятеля. Тому коли наближив ся і станув за живим грабовим плотом, який окружав цїле подвіре, дивував ся порядкови і чистотї, яка всюди панувала, любував ся вимитими і блискучими як води Буга віконцями, пестив в думцї красні ґеранї, різноцьвітні гвоздики і оксамітні левконії, що в них стояли, закидував тїни і холоду, який чув під тим простим ґаночком, збитим з лат і оброслим диким виноградом; любив сам не знаючи чому, білу березову канапку, оперту о пень величезної липи, що красила кут зарослого травою подвіря, немов би причував, що пересидить там неодин вечер, що поважний шепіт тої столїтної голови піддасть єму неодну гадку, а холод спадаючий з тої зеленої корони осушить неодну сльозу.

Коли так стояв, держачи ся обома руками розстаючої грабини і задуманий ждав аж порушать ся двері, аж забреше пес або покаже ся у вікнї сива голова старого Литовця, а єго білий вус мигне між ріжноцьвітною китицею запашних гвоздиків, роздав ся нагле з поміж галузя березового лїска, що огінював огород чистий, сильний і дзвінкий як срібло голос, котрий заспівав: „Всї наші деннї справи".

Мариян задрожав, похилив голову і слухав тої простої, щирої, побожної піснї, що єї так добре знав, котрої напів майже нїколи не втихав в єго дотеперішнім житю, котру співала єму Шипулковска ще при єго ліжочку, відтак старий Нарбут по покінченій деннїй роботї, а ще пізнїйше кождого дня Лукашева, коли поспрятала дома і ждала на пана Анзельма. Але нїколи та пісня не відозвала ся в єго душі таким відгомоном, не будила єї так сильно до розбираня минувшини і не спонукувала заглядати в далеку і непевну будучність. Мариян цїлком забув ся і оперши свої запалї скрани на твердій і костистій руцї діждав ся аж повного сумерку. Вже було майже темно, коли пробудив єго з задуми наглий брехіт великого пса а сильний голос відозвав ся:

— Хто там?

Був то старий Нарбут з рушницею на плечах, з кількома приторoченими до борсучої торби качками і з своїм вірним великим мисливским псом при боцї.

Мариян зірвав ся з місця, приступив до зачудованого Литовця і витягнув до него руку на привитане.

— І слово стало ся тїлом! — крикнув старий. То ти Мариянe? Звідки ти тут взяв ся і що робиш під моїм плотом? Чи вже та шайка викинула тебе з батьківскої хати?

— Цїлком нї, дорогий приятелю! — відповів Мариян. — Я скінчив школи, отець привіз мене до дому, де тепер буду єго потїшати і о скілько зможу, боронити.

Старий махнув рукою, немов би то було дармо, а Мариян говорив дальше:

— Але-ж не сумнївай ся так о моїм впливі. Я в ласках і панї сама умістила мене дуже добре, сама старала ся, аби в моїй комнатї було богато сьвітла, вигідне ліжко і сильні підставки на роботу.

— Щось менї не подобає ся тота доброта — відповів старий Литовець.

— Я й не дуже довіряю тим удаваним взглядам і не чіпаючи непотрібно мачохи, показав їм вже трохи мої кигтї. Французцї так змив я голову зараз першого дня, що всї присїли і отець трохи відітхнув.

Новинки.

Львів дня 13-го цьвітня 1897.

— Іменованя. Є. В. Цїсар іменував директора зелїзниць державних у Львові, радника Двора Альфр. Дейму мінїстерияльним радником, а заступника директора зелїзниць державних в Станиславові Кес. Фестенбурґа директором зелїзниць. — Президия ц. к. краевої Дирекциї скарбу іменувала концепіста Йос. Біликевича комісарем скарбовим, а концептового практиканта Ів. Коморка концепістом.

— Є. Е. п. Намістник кн. Евст. Санґушко виїхав в суботу пополудни разом з женою з Відня до Венециї.

— Презенту на Дібрнів, нараївского деканата, одержав о. Евг. Рудницкий.

— Руско-народний театр під дирекциею пп. Йос. Полїшука і Мих. Ольшаньского дав оногди перше представлене в Перемишли в Замковії сали, відогравши драму „Хата за селом“. На друге представлене відограно штуку „Не ходи Грицю на вечерницї“, а на трете, нинї, заповіджено комедию Григ. Цеглиньского „Торговля жемчугами“.

— Др. Евгеній Петрушевич, адвокат краевий у Львові, перенїс свою канцелярию адвокатску до Сокаля.

— Нещастні пригоди. З Красного, зелїзничої стациї між Львовом а Золочевом, пишуть: Дня 5-го с. м. стягали шібери самі без машини ваґони на двірци в Краснім. Межи тими Лев Дїдух мав задачу зсунені вози до купи счїпати лапцухами. Коли так два вози зближали ся до себе, Лев Дїдух не чекаючи, аж вози цїлком зійдуть ся, хотїв перше увійти межи них, щоби пізнїйше не хиляти ся; але не встиг утечи, бо в часї его переходу як-раз вози ударили о себе, а Дїдух попав ся межи тарелї з пружинами і стиснений ними погиб на місци.

— В справі пашпортів до Росиї оповіщує российский консуль у Львові п. Пустошкин: На основі обовязуючих приписів речинець візованя пашпортів виносить шість місяців. В часї того речинця кождому чужинцеви вільно переїздити через границї Росиї після вподоби, але по шістьох місяцях пашпорт, хоч би він був виставлений навіть на три роки, мусить бути на ново візований.

— Убийство. Оногди найдено в лїсі коло Янова труп зарібника Юрка Заяця з Яворова. Слїдство викрило, що Заяць упав жертвою убийства полученого з рабунком. Виновника доси не вислїджено.

— Рільнича школа в Ягольници. В краевій низшій школї рільничій в Ягольници, що має на метї образоване передусїм селяньских синів на практичних господарів, розпочинає ся рік шкільний 1897/8 дня 1-го липня с. р. Близших пояснень удїляє дирекция краевої низшої школи рільничої в Ягольници.

— Нова шайка отруйниць. Ще не скінчив ся процес шайки отруйниць в Мезе-Вашаргелї, бо, як відомо, перервано его по поводу наглої смерти предсїдателя трибуналу, а знов на Угорщинї в Мішкольц арештувала поліция 7 женщин-отруйниць. Отруйницї в Мішкольц мали власну аптику, з котрої брали отрую. Доси слїдство виказало 23 случаїв отроеня, яких довершила захланна на гріш шайка.

— Убив себе Іван Молоч, богацкий син з Молодії. Его асентерували до стрільцїв до Львова, а дома лишала ся его любка — то-ж волів смерть, нїж розлуку. Вистрілом зі стрільби зробив конець свому житю.

— Старого орла забили недавно в Хорватиї. Він був незвичайних розмірів, так, що пригадував сю птицю в казцї, що то може чоловіка понести воздухами; а на шиї мав наложений зелїзний перстень, на котрім був вироблений якийсь герб, що вже тепер витер ся, і рік 1646. Отже сей орел жив 250 лїт після того, коли ему положили перстень.

— Дезертира в Росиї притримала оногди жандармерия в Новоселиці і відставила до черновецкого староства. Дезертир називає ся Митрофан Больдрев, а видко, що не конче сподобало ся ему тут у нас, бо роздумав ся і просив, щоби его назад відставили до границї і віддали російскій власти.

— Еміґрация з Коломийщини. В Gazet-ї kołomyjsk-ій читаємо, що минувшої пятницї виїхало з Березова, Лучі, Лучки і Акрешор 30 родин до Канади. В тій громадї еміґрантів, що числила близько 200 осіб, було звиш 80 дїтий в віці від 4—14 лїт. Кілька женщин вибрало ся в ту далеку дорогу з немовлятами при грудех. На чолї ґрупи став крім посиланого вже на кошт еміґрантів до Америки Юрка Березовского, бувшого ученика учительскої семинариї в Станиславові, також Кароль Березовский, інтелїґентний селянин з Березова вижного, що по окінченю шести ґімназиальних кляс в Чернівцях, взяв ся до сільскої господарки. Виїзд тої останної ґрупи селян до Америки попередили звичайні симптоми. Названі місцевости від непамятних часів замешкують Березовскі, зубожіла руска шляхта. Тратячи з року на рік ґрунт під ногами, они постановили шукати поправи своєї долї в Америцї, та вислали наперед до Канади двох молодих Березовских, щоб провірили поголоски про американьский рай. Як випали їх спровозданя, не відомо; досить, що взглядно заможнї ще господарі попродали свої поля і добутки і виемігрували. Задержавшись в Коломиї, они оповідали, що і з многих других гуцульских сїл вислано по кілька господарів до Америки „на пробу“. Скоро та проба покаже ся добра, готова і в тих селах прокинути ся еміґрацийна горячка.

— Вислїджені злочинцї. Перед кількома днями донесли ми, що в Антонівцї коло Чорткова убили невислїджені виновники старого 76-лїтного господаря Григория Когута і его жінку. Злочинцїв в першій хвили не можна було найти, але енерґічне слїдство жандармериї викрило, що того страшного злочину допустили ся рідні внуки убитих 17- і 18-лїтний хлопцї. Когут був богатим господарем, мав крім господарства готівку і в последнім часї купив навіть вертгаймівску касу. О тім знали его внуки, котрі убивши Когута і его жінку сокирою в снї, розбили касу, забрали 8000 зр. готівки, а цїнні папері і книжки щадничі лишили. Убийники вже арештовані, а разом з ними і їх помічники, три 17-лїтні хлопцї.

— Страшний огонь вибух дня 30 марта в Шамраївцї на Українї коло Білої церкви в стайнях, де містила ся славна на цїлу Росию стадница коний гр. Браницкої. Огонь був мабуть підложений, бо показав ся рівночасно в кількох місцях, а ширив ся так скоро, що чотирох паробків, що спали в стайни, ледве утїкло з житем через вікно. В тій стадници було 130 коний і з них погоріло 121 штук; лише 9 коний удало ся виратувати. Пересїчна вартість кождого коня виносила по 1000 рублів. Крім того згоріло 40 штук робочих волів. Не обійшло ся без жертви людскої. Именно управитель стадниці, старенький п. Сьвентккевич, коли довідав ся о нещастю, упав ражений серцевим ударом. Білоцерківска стадница видавала конї чистої крови анґлійскої, дуже цїнені до перегонів і ловів. Кождого року відбувала ся в Білій церкві випродаж молоднику, а на ті лїцитациї, славні в Европі, з'їздили ся купцї з цїлого сьвіта.

— Нещастна пригода в церкві. В місцевости Лябрус у Франциї завалила ся в часї богослуженя стеля в церкві. В наслїдок того погибло на місци 8 осіб, а 30 дїтий покалїчених, з тих десять тяжко.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і виховане.

Добрі ради.

☞ Не спускайте ся на льоси!

— Льоси і льотерия то пуста надїя! Переписка зі всїми і для всїх перекопує нас, що богато з наших людий любує ся у все-

---

— Але-ж бо й присїли его! Га, якби я так не бояв ся Бога... — говорив старий Нарбут і зітхнувши, замовк. — Але чого-ж ми тут стоїмо? Чому не зайшов ти до хати?

— Я нікого не бачив — відповів Мариян.

— Як нікого? — спитав старий. — Або Уршульки там нема?

— Якої Уршульки? — спитав і собі Мариян і якесь дивне чувство заволодїло его серцем. Старий засьміяв ся і сказав:

— А, правда, правда, я не міг тобі сказати того в Луковї, що моя внучка вже від двох місяців гостить у мене, єсть моєю господинею і потїхою моїх очий, котрі вже шїстьдесять девять лїть глядять на сьвіт божий. Ходи, ходи, покажу єї тобі.

І пішли оба до хати, а Уршуля почувши голос свого вірного Азора, котрий перед ґанком все кілька разів відозвав ся, даючи знати, що пан іде, взяла сьвічку і вийшла до сїний, а потім на ґанок на стрічу улюбленого дїдуся, котрому сьвітила підносячи в гору сьвітло, щоби старий не спотикнув ся. Тодї то на зеленім фонї винограду відмалювала ся пречудно осьвітлена стать сїмнайцятьлїтної дївчини в білім, лїтнім кафтанику і зі спущеною на рамена довгою косою. Так само відбила ся она в уяві горбатого артиста, котрий аж тодї витолкував собі, чому та пісня, котру недавно чув, зробила на нїм таке глубоке вражінє. Старий Нарбут говорив правду, що Уршуля могла бути потїхою его очий, бо й тяжко собі було уявити щось більше красного і лїпше викінченого як було єї лице, єї головка, окрита филями темного волося; єї очи, мягкі як оксаміт, а притім такі повні блеску; єї уста, де слово лучило ся з усьміхом; єї стать висока, повна, а однако така ніжна і легка, що здавало ся, бодай Мариянови так видалось, що не дотикала землї, що цїлком до неї не належала і за подувом сьвічки могла зникнути, розвіяти ся у воздусї і злити ся з тими тонами вечірної піснї, з котрими вже в его думцї становила одну і ту саму цїлість.

— Диви-но, Уршулько — сказав Нарбут — яка то з тебе господиня. Ось син нашого господаря, пан Мариян, що прийшов сюди повитати мене з дороги, стояв цїлу годину там перед воротами під плотом, а ти его не попросила до комнати.

— Справдї, дїдусю — відповіла Уршуля тим самим срібним голосом, котрий співав в лїску — я нікого не бачила. Перепрашаю вас — обернула ся до Марияна — я певне не хотїла би вас обидити.

І піднесла сьвічку до наближаючого ся Марияна, аби лїпше бачити і поклонити ся. Але коли сьвітло упало на его вузке чоло, на запалі лиця і виставочі з них кости, на цїлу ту нерівну і поломану стать, зблїдла бідна дївчина, поступила на кілька кроків в зад і похиливши очи і сьвічку до землї стояла так непорушно. Мариян порозумів, що значило то порушене і почув такий біль в серци, що коли-б его був тодї старий приятель не взяв за руку і велївши внучцї приладити яку вечерю, не повів за собою, був би утїк і може був би вже нїколи не вернув до того місця, де майже в тій самій хвили пізнав, який міг би бути рай на земли, а як тяжко такому чоловікови як він переступити его зачарований поріг.

IX.

Не будемо повтаряти розмови межи двома приятелями в часї простої, сільскої і на борзї приладженої вечері. Та розмова вела ся очевидно о знаних нам обставинах, однако мусимо згадати о однім подробици. Старий Нарбут спитав Марияна, що він тут буде робити. Тодї молодий артист став говорити о своїм замилуваню до штуки, о скорости, з якою минає ему час, коли сидить при роботї, коли під его кистию ростуть стати, які випестив, викохав в души, а котрі завдячують ему своє істнованє, житє і ту думу, яка сьвітляє ся в їх поставі, в їх руху і лици. Відтак дав пізнати, кілько часу займає ему совістне приготовлене до кождої роботи, як довго і безнастанно мусить учити ся і приглядати ся природі, щоби єї з правдою і житєм перенести на полотно, як глядати в людских лицях тої красоти черт, котра стоїть в згодї з кождим станом і порушенем души, з невинностию мисли і єї летї до неба, або зі знанем і жадобою земного щастя і з єї нахилом до землї. Коли в тім місци роз... мові підвів очи на сидячу напротив него Уршулю, мимохіть задрожав, бо побачив, що пильно его слухала, що підперта на білій і пухкій ручцї, з напів отвореними устами вліпила в него темні і блискучі очи і здавало ся не бачила того цїлком, що той, котрий так говорив

лякого рода дешевих льосів, а то спонукує нас написати отсих кілька слів осторогу. Льоси і непевні цінні папери подібно як льотерия лиш трохи на инший лад руйнують людий. Мимо волі приходить нам ще й то на гадку, що Русина, хто не хоче, використує. Селян оснувала ціла сіть лихварских пауків; по містах і місточках найбіднійші люди тратять ся на льотерию а значна часть інтеліґенциї ловить ся на всілякі дешеві льоси та спомагає всіляких банкірів, помагає чужим державам сплачувати своі довги (н. пр. Сербії табакивими льосами), будувати базиліки (а своі церкви валять ся), запомагати бідних по великих і богатих містах (як н. пр. Відень) і т. д. Не булоби в тім нічого злого, як би ми з одної сторони самі мали ся добре, а з другої памятали дійстно о своїй власній і о будучности своїх родин. Але бо у нас діє ся инакше; ми самі руйнуємо себе а спомагаємо других. На то навіть ніхто не звертає уваги і не хоче зрозуміти, що зле робить. А чому? — зараз покажемо. Богато з наших людий інтеліґентних а по части навіть і письменних селян чує потребу забезпечити чи то собі, чи своїм дітем або взагалі своїй родинї ліпшу будучність і шукає на то способу. Неодному здає ся, що найліпший на то спосіб купити якісь льоси, бо можна виграти тисячі і стати в одній хвили великим паном. Нікому і на гадку не приходить, що навіть найбільші богачі не льосами виграли свої маєтки, але дорабляли ся їх. Отже кому прийдуть льоси на гадку, той їх купує — дуже часто на рати і, розуміє ся, платить тогди значно дорожше. Отже дає насамперед заробляти банкірови, часто навіть не в краю, але десь на Мораві, на Угорщині або у Відни. Не одержить рати — тратить льоси, взглядно заплачені гроші і банкір знов на нім заробляє. Колиж щасливо купить, то рад з того, сховає їх і жиє тепер пустою надією та вже о нічо більше не дбає; єму здає ся, що вже зовсім добре забезпечив себе або свою родину на будучність. Часто навіть криє ся з тими своїми цінними паперами, бо боїть ся, щоби его не уважали за богача. Отся пуста надія то як-раз найбільше руйнує людий. Не одному здає ся, що вже все зробив, бо ось ось виграє льос і він стане паном. А тим часом з льосами так само як і з льотериєю — нема нічого певного; можна виграти або й ні. Треба-ж знати, що й льоси на то обчислені, щоби як найменче число у них вигравало, бо инакше не булоби зиску для тих, що їх в курс пускають. Длятого єсть більша імовірність, що якийсь льос не виграє, як що виграє. Кожде тягнене то показує, коли порівнаємо число витягнених льосів вигpaвaючих, а льосів амортизацийних. Важну ролю грає ще й курс льосів. Вартість н. пр. австрийского льоса Червоного хреста єсть 10 зр. Хотівши его тепер купити за готові гроші треба би заплатити за него 20 зр. 40 кр. (бо тілько жадають; в продажи платять 19 зр. 40 кр.) отже більше як ще раз тілько, кілько він варт. Припустім же, що льос такий буде витягнений в амортизациї, то із заплачених 20 зр. 40 кр. верне ся лиш 10 зл., а за прочі гроші має ся хиба надію. Що-ж з того всего виходить? — То, що на льоси не треба спускати ся; не треба дурити себе і других пустою надією. Хто хоче тїшити ся надією, нехай впрочім купує льоси, але попри то нехай не забуває, кождий крейцар, який лиш може відложити, віднести до каси ощадности. Що там зложить, то буде его певний капітал, котрий хоч би й маленький, варт далеко більше, як сама надія хоч би й на велику виграну.

— Як плекати розсаду тютюнову на розсаднику. Розсадник треба зараз по висїяню тютюну накрити, щоби дріб особливо кури не порпались в нім і щоби в студений час охоронити его від студени. Найліпше вкрити сїткою із суканих ниток, котра в день допускає сьвітло і тепло, а на ніч вкриває ся ще легкою соломяною матою. Сїтку уміють селяни самі собі зробити, а хто не умів, дасть собі виробити. Три метри такої сїти буде коштувати около 1 зр. 20 кр., а послужить 10 до 12 літ. Накривати розсадник різем (хворостом) зле, бо затїнює ся розсадник і тютюн не росте добре. Розсадник треба старанно підливати, до чого вода рiчна, ще й вистояла в бочці найліпша. Коли можна предвидїти, що на ніч буде приморозок, — що у нас ще й в маю лучає ся, — не треба розсадника на ніч підливати. При підливаню тютюну треба дуже уважати, щоби краплї спадаючої води були дрібненькі і спадали легко, бо инакше прилескують тютюн, а і земля на розсаднику убиває ся і засклеплює ся. Хто не має коновочки з густим ситком, може підливати звичайним ситом, або зробити собі до того кропило з околота. При сприяючій теплотї тютюн посходить до тижденя, а разом з ними, а властиво ще скорше, сходять буряни, — найскорше лобода. Буряни треба зараз як лиш покажуть ся, виривати, бо пізнїйше коли вже вкорінять ся, через вириванє бурянів і тютюн нарушує ся. Тютюн в розсаднику коли посходить, росте дуже незначно, і не можна ще оцінити, чи удасть ся добрий. Аж коли вже дістане 4 листки, можна пізнати, чи розсадник був добрий і добре обсїяний. Тютюн здоровий повинен бути барви темно-зеленої. Тютюн що має барву ясно-зелену, впадаючу в жовтаву, єсть слабий, а причина може бути двояка: або тютюн густо розсїяний і не має місця належито розвивати ся та нидїє, або розсадник за горячий. В обох случаях, заки ще час, треба злому зарадити. Коли тютюн за густий, треба проривати, лиш треба уважати, щоби лиш недорідний, слабий у споді находячий ся, виполювати. Коли розсадник за теплий, не треба на ніч закривати матою, а добре єсть поробити колом дїри в розсаднику, в гною, в поперек розсадника, а навіть і зверха в земли, в місцях, де тютюн густий, дрібненький і жовтавий. В розсаднику гніздять ся нераз: кертиці, миши і земледухи (медведики, медведухи). Всї они бушуючи по розсаднику роблять підземні нори, через що тютюн підносять в гору і він мусить нидїти. Щоби їх прогнати, добре в їх нори вкладати зігнилу рибу, оселедця, або заливати догтем і вапінним молоком. Жаби своїм тягаром вбивають тютюн до земли а слимаки таки огризають листє; їх треба також з розсадника викидати. Найбільшим ворогом в розсаднику єсть червак а ліпше сказавши, личинка (має лице червака, значить ся виглядає як червак) звана „дротівкою", з котрої перероджує ся відтак хрущик званий „ковалем". Дротівка підїдає корінці тютюну в розсаднику і в ґрунті. Она єсть барви темно жовтої, гейби ціла з обручок, а тверда, що в пушках не легко єї роздушити. Дротівка нераз на ґрунті сильно підїдає корінь і тютюн вяне і гине. *(І. Др.)*

о красоті, не мав єї в своїй стати ані слїду і що природа, котрій він віддавав такі горячі похвали, забула о нім цїлковито. То потїшило бідного Марияна, дало єму трохи забути о тім болю, який почув, коли Уршуля подала ся назад на его вид, схилила очи до землї і бояла ся видко піднести їх, бо гадала, що то, що она бачила, було лише страшним привидом. Тоді то надія, що як вода перетискає ся найменшою щілиною, навіть в ґранїтній скалї, вступила знов до его серця, тоді то ще більше полюбив штуку, уважаючи і єї саму і слова почести для неї немов кладкою до того раю, від котрого, як перед хвилею гадав, дїлить его бездонна пропасть.

З початку Мариян рідко навідував ся на Димівщину. Але чим більше відхилював ся від батьківского дому і родини, тим частїйше приходив. Чи то зробив припадок, чи може поволи пробуджуюче ся чувство, але лучало ся, що нераз прийшов і тоді, коли старець був з рушницею над рікою, або в поли при господарстві. Уршуля, памятаючи на перше упімненє дідуся, приймала его як найчемнїйше, скоро лише показав ся; старалась бавити як могла такого честного гостя і поволи так привикла і до его особи і до тої гадки, що то син їх пана і добродія, що ані не страшили єї черти Марияного лиця, ані горб его не разив єї, а навіть любила глядїти єму в очи і слухати, коли до неї говорив. Забуваючи-ж що то така знатна для неї особа, вела его з собою до огородця і там при нім розмавляючи і сьміючись, полола огірки, чистила грядки з буряну, а коли корови вернули з поля, бігла зі скіпцем до обори, щоби видоїти свою улюблену красулю і кликала Марияна за собою, щоби придивив ся єї роботї і так єї вирисував.

Легко здогадати ся, що коли Мариян за кілька днів прийшов, принїс їй гарний образок, в котрім пізнала Уршуля і себе і свою обору і улюблену пречудну корову красулю, куплену від Нїмця кольонїста. Румянець облив єї лице, була чудесна, коли приглядала ся тому образкови, а коли попросила артиста, щоби лишив їй на кілька днів свою роботу, було в єї очах тілько вдячности, єї голос зробив ся так мягкий, так солодкий, що Мариян, котрий відсував від себе цїлою силою волї ту гадку, щоби она могла его коли небудь полюбити, обманив себе єї поглядом, який запав глубоко в его серце, обдурив себе тим голосом, що роздав ся в его души з такою силою, що єї нїчим не можна приглушити і перекричати.

Однако чим сильнїйшу почував в собі пристрасть, тим завзятїйше боров ся з нею і не дав єї пізнати нїяким словом, нїяким рухом нї Уршули нї старому Нарбутови. Мусїв дуже добре скривати ся, коли навіть наша знакома з Домбавих Шумейкова, найчастїйше присутна при їх розмовах, чи був Нарбут дома чи нї, не добачила нїчого і не мала найменшого підозріня. Однако раз мало що горбатий бідолаха не зрадив ся, така радість обхопила его серце.

(Дальше буде)

ТЕЛЕҐРАМИ.

Вельс 13 цьвітня. Є. Вел. Цїсар прибув тут по полудни і зараз поїхав до Ліхтенеґ.

Букарешт 13 цьвітня. Новий кабінет вже уконституував ся. Дмитро Стурдза обняв президию і справи заграничні; Кантакузено — фінанси, Ферекідес — справи внутрішні, Солоян — рільництво, торговлю і домени, ґен. Берендей — війну. Стурдза відчитав в парляментї заяву в котрій сказано, що кабінет вийшов з народно-лїберальної партиї і буде як попередний поступати на дорозї користної працї для краю.

Рим 13 цьвітня. Аґентия Стефанї'го доносить, що турецке і грецке правительство заявили державам, що хотять держати ся мира і що недавні конфлїкти мають лиш характер пограничних пригод. Нїмеччина, Росия і Австро-Угорщина згодили ся на предложений адміралами спосіб бльокади Пірея.

Константинополь 13 цьвітня. Турецкі ґазети доносять, що войско турецке відперло знову два нові напади сильного відділу грецкого войска, котре потерпіло великі страти.

Льондон 13 цьвітня. Курзон заявив в палатї послів, що грецке правительство каже, що напад повстанців грецких на турецку сторону зроблено на власну руку, а правительство турецке заявило, що коли напад не повторить ся, то оно не буде уважати теперішного нападу за причину до війни. — Держави радять дальше над справою ґубернатора на Кретї а також над справою кретийской мілїциї і уложеня основ автономиї. Не правдою єсть будьто би держави старали ся недопустити, щоби Греция і Туреччина завели безпосередно переговори з собою.

Рим 13 цьвітня. Сонїно промавляв в парляментї за тим, щоби Італія дала почин до помочи для Грециї видобути ся з тої матнї, в яку влїзла. Рудінї заявив, що держави стараютъ ся лиш боронити слабших на Кретї, забезпечити свободу і завести автономию. Інтереси Італії змушують єї держатись вірно европейского концерту. Ізольоване Італії звело би велику небезпечність на удержанє рівноваги на Середземнім мори.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові
улиця Кароля Людвика число 9, приймає
абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

С. Кельсен у Віднп

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплєтні уряджєня купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жаданє висилає ся катальоґи.

Апарати фотографічні

Прибори для фотографів так фахових як аматорів

Репродукциї найкрасших образів і дїл штуки, рами, листви до рам, і т. п. предмети продає найдешевше найбільший фабричний склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **ЛЮДВИК ФАЙҐЛЬ** Пасаж Гавсмана 8.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.